

# Prevenција: Pozitivan tata!

Provoditelj: Comunita Mondo Nuovo

Godina provedbe: 2021

## Kratki opis programa

Opis i cilj projekta je osnažiti kapacitete i roditeljske odgovornosti oboje s područja Općine Kistanje. Izravni korisnici projekta su oboje s područja Općine Kistanje, a neizravni supruge i djeca izravnih korisnika projekta. Najzastupljenija aktivnost je savjetovanje i psihosocijalna podrška. Partneri u provedbi projekta su Općina Kistanje i Centar za socijalnu skrb Knin. Mjesto provedbe projekta je Općina Kistanje.

## Sažetak programa

Opis i cilj projekta je osnažiti kapacitete i roditeljske odgovornosti oboje s područja Općine Kistanje.

Specifični ciljevi projekta su:

- unapređenje roditeljskih vještina;
- podizanje roditeljske kompetencije;
- edukacija oboje o važnosti i načinu ostvarenja kvalitetne komunikacije u obitelji;
- uspostavljanje i poticanje kvalitetnijih međudodosa unutar obitelji (uvažavanje, poštivanje, tolerancija, iskrenost i razumijevanje);
- neutraliziranje imbenika rizika u obiteljima;
- senzibilizacija oboje za prepoznavanje potreba djeteta i njegovih pozitivnih potencijala.

Izravni korisnici projekta su:

- oboje s područja Općine Kistanje koje su obitelji korisnici socijalne pomoći
- oboje s područja Općine Kistanje koja djeca imaju poremećaje u ponašanju i na granici su rizičnog ponašanja
- u prosjeku imaju minimalno četvero djece
- bez obzira na vjeru, naciju i rasu
- najmanje završena osnovna škola
- imaju najmanje jedno dijete
- od 25-50 godina starosti
- izraženi interes za programe prevencije rizičnog ponašanja djece i mladih.

Neizravni korisnici projekta su:

- supruge izravnih korisnika projekta od 25-50 godina starosti s najmanje završenom osnovnom školom;
- djeca s područja Općine Kistanje koji su oboje izravni korisnici projekta;
- od 1 do 18 godina starosti;
- učenici osnovne i srednje škole;
- bez obzira na vjeru, naciju i rasu.

Aktivnosti koje će se provoditi u projektu su slijedeće: upućivanje i motiviranje korisnika na uključivanje u projekt, individualni rad s obojima s područja Općine Kistanje, radionice za oboje s područja Općine Kistanje, sportske aktivnosti oboje i djece, druženje oboje i djece, odlazak u kino i na kola, izlet roditelja i djece u prirodu, uređivanje parka za djecu u Općini Kistanje, individualni rad s majkama s područja Općine Kistanje, kreativne radionice radionice (dekupaž tehnika) za djecu s područja Općine Kistanje, priprema i tisak promo materijala (majice i kem. olovke), upravljanje projektom i evaluacija projekta.

U sklopu aktivnosti radionice za oboje s područja Općine Kistanje održati će se 12 radionica sa slijedećim temama:

što je pozitivno roditeljstvo, kako komunicirati s djetetom, stilovi roditeljstva, rješavanje sukoba s djecom, disciplina vs kazna, razvoj samopoštovanja kod djeteta, emocionalni razvoj djeteta, roditeljski ciljevi i psihološke potrebe djeteta, roditeljstvo kao timski rad, stres roditeljske uloge, utjecaj medija na djecu i kako zaštititi dijete od ovisnosti.

Aktivnosti sportske aktivnosti o eva i djece, druženje o eva i djece-„odlazak u kino i na kola e, izlet roditelja i djece u prirodu provoditi e se kako bi se uspostavio bliskiji i povezaniji odnos između o eva i djece s time da e na izlet i i oba roditelja ne samo o evi kako bi se povezala cijela obitelj. Op ina Kistanje nema park za djecu s ljuļa kama i toboganom iako u mjestu Kistanju žive obitelji koje u prosjeku imaju petero djece stoga je jedna od aktivnosti projekta ure ivanje parka za djecu u Op ini Kistanje, a specifi nost ove aktivnosti je da e osim izvoditelja iz udruge Comunita Mondo Nuovo i volontera udruge na ure ivanju parka za djecu e raditi i o evi koji su izravni korisnici ovog projekta. Aktivnosti individualni rad s majkama s podru ja Op ine Kistanje i kreativne radionice radionice (dekupaž tehnika) za djecu s podru ja Op ine Kistanje namijenjene su neizravnim korisnicima projekta jer je potrebno raditi sa svim lanovima obitelji kako bi se osigurala djelotvorna podrška obitelji.

Aktivnosti individualnog rada i radionica provoditi e se u mjestu Kistanju, a adekvatan prostor za provo enje aktivnosti osigurava Op ina Kistanje koja je partner na projektu.

Mjerljivi rezultati s koje o ekujemo po završetku provo enja projekta su slijede i:

- o evi e se osnažiti za obavljanje roditeljske odgovornosti;
- o evi e unaprijediti svoje roditeljske vještine,
- o evi e usvojiti komunikacijske vještine;
- o evi e usvojiti znanja kako primjereno odgovoriti na potrebe djeteta;
- uspostaviti e se bliskiji odnos između o eva i djece;
- o evi e ste i znanja i dobiti informacije o rizi nim ponašanjima djece i mladih;
- urediti e se park za djecu na podru ju Op ine Kistanje;
- osnažiti e se cjelokupne obitelji uklju ene u projekt.

## 1. Županije provedbe

Šibensko-kninska

## 2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 01.01.2021

Datum završetka: 31.05.2021

## 3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

## 4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Centar za socijalnu skrb Knin, Op ina Kistanje

## 5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provo enju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: Kistanje

Godina u kojoj se program provodio: 2021.

Broj obuhva enih korisnika: 30

## 6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet:

## 7. Razina preventivnih intervencija

Univerzalna

## 8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Obitelj

### **9. Rizici i zaštitni imbenici na koje program cilja**

Rizici imbenici: Nedovoljna komunikacija u obitelji, nepoznavanje potreba djece, nekvalitetno provođenje vremena s djecom, problemi u braku, neinformiranost o sredstvima ovisnosti

Zaštitni imbenici: Usvojene komunikacijske vještine, unaprijeđene roditeljske vještine, kvalitetno provođenje vremena s djecom, usvojena znanja kako primjereno odgovoriti na potrebe djece, informiranost o sredstvima ovisnosti

### **10. Procjena potreba**

Način provedbe: Na temelju dugogodišnjeg rada s ovisnicima o drogi, alkoholu i kocki te na temelju dugogodišnjeg rada s roditeljima ovisnika o drogi, alkoholu i kocki te na temelju analize dostupnih podataka i analize literature i izvješća.

Očekivani rezultati: -očekivati će se osnažiti za obavljanje roditeljske odgovornosti;

-očekivati će unaprijediti svoje roditeljske vještine,

-očekivati će usvojiti komunikacijske vještine;

-očekivati će usvojiti znanja kako primjereno odgovoriti na potrebe djeteta;

-uspostaviti će se bliskiji odnos između roditelja i djece;

-očekivati će steći znanja i dobiti informacije o rizičnim ponašanjima djece i mladih;

-urediti će se park za djecu na području Općine Kistanje;

-osnažiti će se cjelokupne obitelji uključene u projekt.

### **11. Trajanje programa**

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 12

### **12. Ciljevi programa**

Opis: Općinski cilj projekta je osnažiti kapacitete i roditeljske odgovornosti roditelja s područja Općine Kistanje.

Specifični: Specifični ciljevi projekta su:

-unapređenje roditeljskih vještina;

-podizanje roditeljske kompetencije;

-edukacija roditelja o važnosti i načinu ostvarenja kvalitetne komunikacije u obitelji;

-uspostavljanje i poticanje kvalitetnijih međuljudskih odnosa unutar obitelji (uvažavanje, poštivanje, tolerancija, iskrenost i razumijevanje);

-neutraliziranje imbenika rizika u obiteljima;

-senzibilizacija roditelja za prepoznavanje potreba djeteta i njegovih pozitivnih potencijala.

### **13. Ciljana skupina**

Obitelj / roditelji

### **14. Korisnici programa**

Opis korisnika: Izravni korisnici projekta su:

-očekivati će s područja Općine Kistanje i su obitelji korisnici socijalne pomoći

-očekivati će s područja Općine Kistanje i djeca imaju poremećaje u ponašanju i na granici su rizičnog ponašanja

-u prosjeku imaju minimalno četvero djece

-bez obzira na vjeru, naciju i rasu

-najmanje završena osnovna škola

-imaju najmanje jedno dijete

-od 25-50 godina starosti

-izraženi interes za programe prevencije rizičnog ponašanja djece i mladih.

Neizravni korisnici projekta su:

- supruge izravnih korisnika projekta od 25-50 godina starosti s najmanje završenom osnovnom školom;
- djeca s područja Općine Kistanje koji su oboje izravni korisnici projekta;
- od 1 do 18 godina starosti;
- učenici osnovne i srednje škole;
- bez obzira na vjeru, naciju i rasu.

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 15

### 15. Metode korištene u programu

Savjetovanje, Radionica, Druženje roditelja i djece: odlasci u kino, izlet u prirodu

### 16. Program je evaluiran

da

### 17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa i uinka

### 18. Metoda evaluacije

Upitnik, analiza dokumentacije, neposredno opažanje

### 19. Evaluatori

Unutarnji

### 20. Najvažniji rezultati evaluacije

Na početku provedbe radionica oboje su popunjavali Anketni upitnik kako bi dobili uvid u njihovo inicijalno znanje i stavove o problemu ovisnosti, procjenu vlastitih roditeljskih kompetencija i problema s kojima se susreću u odgoju djece. Upitnik se sastojao od 12 pitanja otvorenog tipa ili višestrukog izbora. Roditelji kao razloge konzumiranja sredstava ovisnosti kod djece i mladih navode probleme u obitelji (neprihvatanje, nedostatak roditeljske ljubavi), utjecaj društva (vršnjački pritisak, potreba djece da budu „odrasliji“) te poteškoće mentalnog zdravlja (depresija, anksioznost). Kao sredstva ovisnosti koja su najraširenija među mladima navode marihuanu, alkohol, cigarete. Prepoznali bi određene simptome konzumiranja sredstava ovisnosti kod vlastite djece kao što su promjene u raspoloženju i ponašanju (npr. udaljavanje od obitelji, povlačenje u sebe, učestalo traženje novca, zanemarivanje odgovornosti i obveza). Roditelji su podijeljeni u mišljenju imaju li djeca i mladi dovoljno informacija o posljedicama konzumiranja sredstava ovisnosti. Kada bi se susreli sa problemom ovisnosti kod vlastite djece prvo bi razgovarali sa djetetom i pokušali riješiti problem unutar obitelji, a potom zatražili stručnu pomoć (lijekar, psiholog, terapijska zajednica).

Najčešći problemi s kojima se susreću u odgoju djece su nedostatak vremena i ubrzan tempo života, obiteljski problemi, nedostatak adekvatne komunikacije te prevladavanje osobnih poteškoća na emocionalnom planu (npr. neraspoloženje, nervoza). Svjesni su vlastitih poteškoća s kojima se susreću te iskazuju potrebu za provlačenjem više vremena s djecom, osobito kroz razgovor, slušanje i uvažavanje djece. Izvještavaju o učestalim neugodnim emocijama (napetost, zabrinutost, nervoza, ljutnja, nesigurnost) koje osjećaju u ulozi roditelja. Prosječna ocjena kojom su oboje ocijenili sebe kao roditelja na skali od 1-5 je dobar (3).

Na kraju upitnika roditeljima su opisane konkretne situacije kako bi se ispitala potencijalna reakcija oboje na neugodne emocije djeteta (strah) i na djetetovo neprimjereno ponašanje (situacija broj 1: „Dijete vam je povjerilo kako se ne boji“; situacija broj 2: „Vaše dijete se vratilo tužno iz škole/vrtića jer ga je drugo dijete udarilo.“; situacija broj 3: „Vaše dijete u trgovini zahtijeva da mu kupite nove tenisice, a vi ne želite jer ste mu prošli mjesec kupili jedne, što rezultira ispadom bijesa kod djeteta.“). U situaciji reagiranja na djetetove emocije (strah) 80% oboje navodi da bi razgovarali s djetetom i uvažili njegove emocije bez ismijavanja ili kritiziranja i ohrabрили dijete na izražavanje neugodnih emocija. Ostali dio oboje navodi da bi ukazali djetetu na pozitivan primjer iz susjedstva („Kako se Luka ne boji, a mlađi je od tebe.“). U situaciji broj 2 roditelji bi razgovarali sa djetetom u tome kako je došlo do situacije u kojoj

se dijete našlo, iskazali djetetu podršku i strpljenje, poticali dijete na regulaciju emocija te razgovarali sa stručnim osobama unutar škole/vrtića. U situaciji broj 3 većina oeva navodi da bi razgovarali sa djetetom i ponudili mu objašnjenje zašto ne može dobiti nove tenisice, dok bi 20% roditelja popustilo i kupilo djetetu nešto drugo što voli.

Na kraju ciklusa radionica roditeljima je dan Evaluacijski upitnik s ciljem dobivanja povratne informacije od strane sudionika o zadovoljstvu provedbom programa radionica. Oevi su na skali od 1-5 trebali ocijeniti sljedeće komponente: zanimljivost i odabir tema radionica, organizacija i pripremljenost radionica, jasnoća i razumljivost prezentiranih tema, primjenjivost naučenih vještina i znanja u praksi, osobna angažiranost i sudjelovanje na radionicama. Sve navedene komponente ocijenili su pojedinačnom ocjenom vrlo dobar (4), kao i radionice u cjelini. Nisu imali prigovora na provedbu programa radionica osim epidemioloških mjera uzrokovanih pandemijom virusa Covid-19, a kojih smo se pridržavali tijekom provedbe radionica.

U ovom upitniku ponovljene su hipotetske situacije iz Anketnog upitnika (situacija broj 1: "Dijete vam je povjerilo kako se ne boji"; situacija broj 2: "Vaše dijete se vratilo tužno iz škole/vrtića jer ga je drugo dijete udarilo."; situacija broj 3: "Vaše dijete u trgovini zahtijeva da mu kupite nove tenisice, a Vi ne želite jer ste mu prošli mjesec kupili jedne, što rezultira ispadom bijesa kod djeteta.") kako bi se utvrdilo je li sudjelovanje u programu radionica dovelo do određenih promjena u reakcijama roditelja na neugodne emocije i neprimjereno ponašanje djeteta. U situaciji broj 1 svi oevi su naveli da bi razgovarali sa djetetom kako bi saznali zbog čega se boji i poticali dijete na izražavanje emocija bez ismijavanja ili kritiziranja kako bi ohrabрили dijete na izražavanje neugodnih emocija. U situaciji broj 2 roditelji navode da bi kroz razgovor poticali dijete na iskazivanje vlastitih emocija, razvijali odnos povjerenja i sigurnosti s djetetom te u konačnici razgovarali sa stručnim djelatnicima škole/vrtića. U situaciji broj 3 većina oeva navodi da bi pokušali smiriti negativne emocije kod djeteta i kroz razgovor objasniti djetetu zašto mu ne mogu ispuniti trenutne zahtjeve, dok bi 20% oeva popustilo pred zahtjevom djeteta. Roditelji su shvatili važnost prihvatanja djetetovih emocija i nuđenja konkretnih i jasnih objašnjenja djetetu.

Oevi su nakon završetka programa radionica ponovno trebali procijeniti vlastite roditeljske kompetencije. Prosječna ocjena kojom su oevi ocijenili sebe kao roditelja na skali od 1-5 je vrlo dobar (4), što je pozitivna promjena u odnosu na procjene na početku provedbe programa radionica. Nije bilo negativnog utjecaja programa radionica na roditelje u smislu demotivacije iako su oevi osvijestili određene vlastite poteškoće s kojima se susreću u ulozi roditelja. Preispitali su svoja roditeljska uvjerenja i ponašanja kritički se postavljajući prema njima s ciljem poboljšanja vlastitih roditeljskih vještina i znanja. Na taj način postaju zadovoljniji vlastitom roditeljskom ulogom i osjećaju se kompetentnijima u toj ulozi. Sudjelovanjem na radionicama oevi su imali priliku dijeliti vlastita iskustva s drugim sudionicima te se među njima stvorila međusobna mreža podrške što im pomaže u suočavanju sa svakodnevnim roditeljskim obvezama i poteškoćama. Oevi s područja Općine Kistanje susreću se sa brojnim dodatnim poteškoćama kao što su smanjena uključenost oeva u odgoj, teška ekonomska situacija, nemogućnost zaposlenja i zadovoljenja osnovnih egzistencijalnih pitanja, nedostatak dodatnih sadržaja za djecu, osobni problemi (razvod braka, samostalna briga za djecu, bolest djeteta). Upravo zbog svega navedenoga oevi su osim u radionice bili uključeni i u individualni rad kao dodatni oblik podrške i pomoći. Analizom podataka prikupljenih u okviru evaluacije, može se zaključiti da je program radionica s oevima ispunio svoju svrhu jer je omogućio sudionicima da preispitaju svoja roditeljska uvjerenja, vrijednosti i ponašanja, steknu nova znanja i vještine, podijele vlastita iskustva s drugim oevima i osnaže se u ulozi roditelja.

## **21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini**

Promoviran: ne

Sadržaj i tijek kampanje:

## **22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provedenja (HRK)**

140 000, 00

### **23. Izvori financiranja**

Vlastita sredstva (HRK): 10 000, 00

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 95 000, 00

Drugi izvori (HRK):